

מרובעת, שטוחה, לבנה ומנוקדת באמצעיתה בגוף תאורה - זוהי התקרה הסטנדרטית שמאפיינת את מרבית הדירות בישראל, רחוקה מאד מהתקרות הקישוטיות המוכרות מסגנונת הבנייה של העבר, לא כל שכן מהתקרה המפורסמת שצייר מיכאל אנג'לו בקפלה הסיסטינית בקריית הותיקן ברומא - אתר חובה תיירותי לכל המבקרים בעיר. האדריכלות המודרנית של המאה ה-20 אכן הפשיטה את התקרה מהקישוטיות שאפיינה אותה במאות קודמות, אך עם זאת, למרות שבדירות סטנדרטיות הנרכשות מקבלן עדיין נמצא בדרך כלל את אותה תקרה שטוחה ומונוכרומטית, בתכנון פרטני ניכרת כיום תמורה בתפיסת תכנונה, כאשר הגיאומטריה ה"משעממת" יכולה להפוך לקומפוזיציה חזותית עשירה.

בגובה התקרה

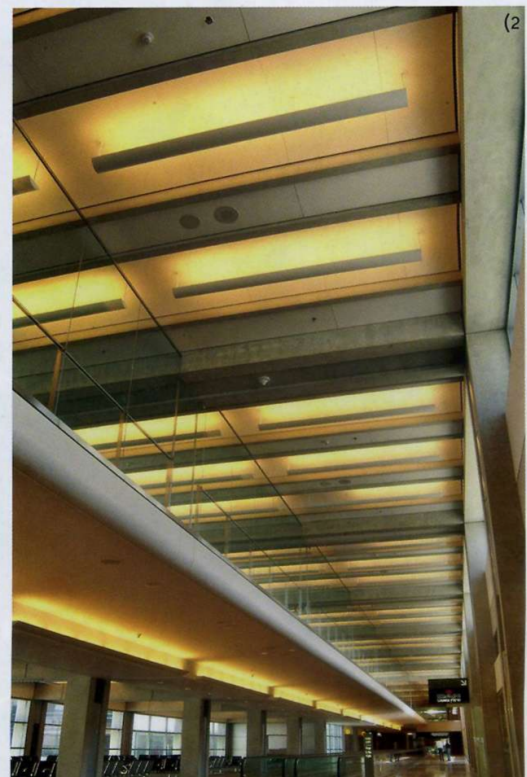
מאת: אביטל מאור

גם התקרה המשעממת והמובנת מאליה יכולה להפוך ממשטח לבן וסתמי למראה לזירת התרחשות צורנית הנוטלת חלק פעיל בעיצוב החלל כולו

(1)

"התקרה", מציין האדריכל יוסי פרידמן, "נמצאת בדרגת חשיבות כה גבוהה, עד שלפעמים אפילו מתחילים את תכנית העבודה ברעיון לתקרה". הדבר נכון במיוחד כאשר מדובר על מבני ציבור, אך נכון גם כאשר מדובר על בניה פרטית, וזאת משני טעמים: האחד המתייחס לתקרה כאל אלמנט עיצובי התורם למראה החלל, והשני הלוקח בחשבון שהתקרה מצריכה "סופר פוזיציה" של כל המערכות בתוך מערכת התקרה. שכן בימים ברוכי מערכות מורכבות ומתוחכמות הפכה התקרה להיות "אכסניה" מוצלחת עבור התשתיות שמחייבת התקנתן, והחשיבה התכנונית המקדימה צריכה לקחת בחשבון שילוב והסתרה של מערכות רבות כגון קירור, חימום, תאורה, רמקולים, גלאים שונים ולעיתים אף מצלמות או תקשורת מחשבים. לאלה יש להוסיף, כמובן, את נושא האקוסטיקה, מרכיב משמעותי וגורם מכריע בפני עצמו, ובכל מקרה אין ספק שתכנון תקרה הוא כיום נושא מורכב, שצריך לשלב חזות אטרקטיבית עם תפקוד אופטימלי. במסגרת זו מעמיד העידן המודרני לרשות המתכננים חומרים ושיטות המאפשרים ליצור חללים המתהדרים בתקרות מסוגנות שנוטלות חלק פעיל במראה המעוצב, מעניקות פתרונות יעילים להצנעת תשתיות נדרשות ו/או שיפור תנאים דוגמת בהיבט האקוסטי, והופכות את "החזית החמישית" לזירה מעניינת של התרחשות צורנית.

(2)

1. תקרה אקוסטית ליניארית מסדרת תקרות עץ "שילובית" ב"גריפון בר" בת"א. התקרה הדקורטיבית למראה הנה קלה להתקנה ומאפשרת נגישות נוחה למערכות המוצנעת מעליה. תכנון אדריכלי: **טל נבות ויוסי שר**. תקרת "שילובית": "אורנית בע"מ"
2. נב"ג 2000. תקרה מסוג Eoophon-Focus D, Decoustics העשויה מפברגלס ופרופילים נטרים. אדריכלות: **ספדיה אדריכלים**. תקרת Eoophon-Focus D, Decoustics: "יהודה יצוא-יבוא".

בגובה התקרה, בית ונוי, גיליון 96. ספטמבר-אוקטובר 2007, עמ' 136-140. מאת: אביטל מאור